

	Назив предмета:	Синтакса српског језика 1		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	обавезан	6.	5	2 + 2

Студијски програми за које се организује: Руски језик и књижевност и српски језик и књижевност

Условљеност другим предметима: -

Исходи / резултати учења (стечена знања):

Студенти ће овладати знањима о синтаксичко-семантичким карактеристикама просте и сложене реченице, те о функционисању падежних односа у стандардном српском језику.

Циљеви изучавања предмета: Усвајање знања о синтаксичко-семантичким одликама просте и сложене реченице. Овладавање основним знањима о устројству и функционисању падежних односа у стандардном српском језику.

Име и презиме наставника и сарадника: Доц. др Мијана Кубурић Мацура

Методе наставе и савладавања градива: Предавања и вјежбе.

Садржај предмета:

Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	Синтакса и њен предмет. Синтаксичке јединице: синтаксема, синтагма, реченица, везани текст.
II недјеља	Разлике између реченице и синтагме. Класификација синтагми.
III недјеља	Реченица: граматички састав, ред ријечи, интонација. Подјела реченице. Опозиција потврдне/ одричне реченице. Подјела према саставу: просте и сложене реченице. Подјела према значењу: изјавне, упитне, заповједне, узвичне реченице.
IV недјеља	Проста реченица. Имперсоналне реченице.
V недјеља	Основне разлике између зависних и независних реченица. Везници, колеративи и конектори.
VI недјеља	Независносложене реченице: саставне, раставне, градационе.
VII недјеља	Супротне реченице. Ексклузивност и конклузивност као подврсте супротности односно саставности.
VIII недјеља	Зависносложене реченице: субјекатске, објекатске, релативне, временске, мјесне, условне, узрочне, посљедичне, финалне и псеудофиналне, начинске и поредбене, допусне, ексцептивне, експективне.
IX недјеља	Синтакса и семантика падежа. Централни и периферни падежи. Значења и функције.
X недјеља	Номинатив. Вокатив.
XI недјеља	Генитив.
XII недјеља	Датив. Акузатив.
XIII недјеља	Инструментал. Локатив.
XIV недјеља	
XV недјеља	

Оптерећење студента на предмету:

<u>Недјељно</u> 2 часа предавања + 2 часа вјежби	<u>У семестру</u> 30 часова предавања + 30 часова вјежби
---	---

Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе.

Обавезна литература:

П. Мразовић и З. Вукадиновић, *Грамматика српскохрватског језика за странце*, Ср. Карловци – Нови Сад, 1990.

П. Пипер и др., *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица*, Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска, Београд 2005.

М. Стевановић, *Савремени српскохрватски језик II: Синтакса*, Научна књига, Београд.

М. Ивић, *Лингвистички огледи*, Београд, 1983. и 1995.

М. Ивић, *Нови лингвистички огледи*, Београд, 1995.

М. Ковачевић, *Узрочно семантичко поље*, Свјетлост, Сарајево, 1978.
М. Ковачевић, *Кроз синтагме и реченице*, Свјетлост, Сарајево, 1992.

Изабрани чланци: у зависности од афинитета и знања студената (овдје су наведени неки од радова)

- И. Антонић, *Један тип клаузе с везником КАДА*, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику 40/2, Нови Сад, 1997, 17-22.
- И. Антонић, *О још једном типу клаузе с везником КАДА*, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику 43, Нови Сад, 27-33.
- И. Антонић, *Темпорални генитив са предлогом усред*, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику 42, Нови Сад, 133-139.
- Т. Батистић, *Локатив у савременом српскохрватском језику*, Институт за српски језик, Београд 1972.
- Д. Гордан-Премк, *Акузативна синтагма без предлога у српскохрватском језику*, Институт за српски језик, Београд, 1971.
- И. Грицкат, *Експресивне синтагме са генитивима у српскохрватском језику*, Јужнословенски филолог 42, Београд, 1986, 71-93.
- М. Ивић, *Узрочне конструкције с предлозима због, од, из у савременом књ. језику*, Наш језик 5, н.с., 5-6, Београд, 1954, 186-194.
- М. Ивић, *Однос између квалитативног генитива и квалитативног инструментала*, Наш језик 7, н. с. 7-10, Београд, 1956, 260-269.
- М. Ивић, *Из проблематике падежних временских конструкција*, Јужнословенски филолог 21, Београд, 1955-56, 165-214.
- М. Ивић, *Значења српскохрватског инструментала и њихов развој*, Београд 1954 (САНУ).
- М. Ивић, *Систем предлошких конструкција у српскохрватском језику*, Јужнословенски филолог 22, Београд, 1957-58, 141-166.
- М. Ивић, *Квесионар за употребу падежа у савременом српскохрватском књижевном језику*, Зборник за филологију и лингвистику 14, 1, Нови Сад, 1971, 159-170.
- М. Ивић, *Српскохрватски падежни облици обавезно праћени одредбом као помоћним морфолошким знаком*, Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду 5, Нови Сад, 1959, 151-163.
- М. Ивић, *Основне типолошке карактеристике српскохрватске имперсоналне реченице*, Књижевност и језик 10, 1, Београд, 1963, 18-24.
- М. Ивић, *О неким проблемима структуре словенске прости реченице*, Slavia 34, 3, Прага, 1965, 438-442.
- М. Ивић, *Категорија »tan-sätze« у словенским језицима*, Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду 7, Нови Сад, 93-98.
- М. Ивић, *О дубинском моделу словенске прости реченице са семантичким обележјем «анонимност субјекта»*, Књижевност и језик 15, 2, Београд, 1968, 5-12.
- М. Ивић, *О употреби глаголских времена у зависној реченици: презент у реченици с везником ДА*, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику 13, 1, Нови Сад, 1970, 43-54.
- М. Ивић, *Проблематика модалних реченица*, Otázky slovanske syntaxe, III, Брно, 1973, 85-91.
- М. Ивић, *О српскохрватским погодбеним реченицама*. Лингвистички огледи, Библиотека XX век, Београд, 1995, 145-153.
- К. Милошевић, *Каузална функција зависне реченице која се уводи везником КАД у српскохрватском језику*, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику 27-28, Нови Сад, 1984-85, 461-70.
- М. Ковачевић, *Зависна реченица са спецификативним значењем*, Наш језик 28/3.
- В. Петровић, *Нетипичне поредбене и начинске реченице са везником «као што»*, Научни састанак слависта у Вукове дане. Реферати и саопштења 15, 1, Београд, 1986, 115-23.
- Љ. Поповић, *О начинским реченицама с везником (а) да*, Наш језик 19 (н. с.), 2-3, Београд, 1972, 155-164.

Облици провјере знања и оцјењивање:

- 10% присуство и рад на часу (10 бодова максимално)
20% 1. колоквијум (20 бодова максимално)
20% 2. колоквијум (20 бодова максимално)
50% завршни испит (50 бодова максимално)

Посебна назнака за предмет: -

Име и презиме наставника који је припремио податке: доц. др Мијана Кубурић Мацура

